

► Díszletfestők találkozásán a szakma elműlése volt a téma

KIÁLLÍTÁSOKRÓL

Kulisszatitkok, színház kívül-belül: kiállítás a Vigadóban

2018. június 21–július 29.

► Jelmezek

A Magyar Művészeti Akadémia öt tagozatának és a fiatal iparművészek munkáinak bemutatásával készült csoportos tárlat a Pesti Vigadóban. A színházművészet egyesíti a különböző műfajokat, így színpadi díszletek, jelmezek, maszkok, kellékek, ékszerek, bábok, színházi grafikák, plakátok, kerámiák, bőr- és üvegtárgyak egyaránt főszerepet kaptak az iparművész alkotók munkáin keresztül. A kiállítás bepillantást enged a színházi iparművészet kulisszatitkaiba.

A színházi látványtervezés jól kutatott terület, nemzeti közgyűjteményekben gazdag dokumentációja található. Díszlet- és jelmeztervek, jelmezek, látványelemek, kellékek, műhelyrajzok, akvarellképek állnak a kutatók, érdeklő-

dők rendelkezésére. A színházi iparművészet viszont még feltáratlan terület. A színházi előadásokban „szereplő” iparművészeti alkotások létrehozóit nem ismeri a közönség. Egy-egy díszlet vagy jelmez elkészítésében, a tervező művészi elképzeléseinek megvalósításában jelentős szerepe van a kivitelező iparművészeknek. A jelmezkészítők, díszletfestők, egyéb

kellékek és kiegészítők készítői, ötvösök, textiltervezők, bőrművesek a szakmájuk mesterei. Rajtuk múlik, hogy az előadásban a színészek a jelmezekben hogy tudnak mozogni, hogyan tudják viselni, használni az előadás során a kiegészítő kellékeket. Egy-egy jól elkészített ruhának, kelléknek jelentős szerepe van a karakter megformálásában.

A kiállítás jelentősége, célja, hogy felhívja a figyelmet a színházi iparművészetre és az iparművészekre. A tárlat nem csupán csoportos seregszemle, hanem a színházi iparművészet első hazai kiállítása, amely a szakmában dolgozó mintegy 100-150 színházi iparművész munkáiból válogat a Vigadó termeiben. Ezek az alkotások nemcsak a színpadon, hanem önállóan, a kiállítóteremben is megállják a helyüket, műtárgyak, amelyek komoly művészi értékkel bírnak. Hozzájárulnak a színpadi látványhoz, az előadások sikeréhez. Az itt bemutatásra került tárgyak eddig ilyen közelről csak az előadások közreműködői számára voltak láthatók.

„Szerepel” a kiállításon többek között jelmez a Nemzeti Színház *Az úr komédiása* című előadásából, marionettbábu a Veszprémi Kabóca Bábszínház *A hét királyfi* című mesejátékából, Sepsiszentgyörgyről *A párnaember* maszkja,

► Fejdíszek és koronák

► Kovács Yvette: *Aida*, *Sherlock Holmes* kalapok

► Zidarics Ilona: *Fejdisz és ékszerek*

► Szűcs Edit: *Testmaszkok*

különleges kalapok a *Sherlock Holmes* musicalből, ékszerek a Vígszínház és a Pesti Színház előadásából. Az előadások látványvilágát makettben is megformáló tervezői munkát képviselik *Bagossy Levente*, *Szegő György* és *Kentaur* modelljei. További érdekességek az Erkel Színház és az Új Színház (*Parisiana Mulató*) eredeti tervrajzai, valamint az Eiffel Műhelyház belsőépítészeti rajzai és a fertődi Esterházy-kastély operájának rekonstrukciós tervei.

Láthatjuk azokat a no-maszkokat, amelyek a Szegedi Nemzeti Színház előcsarnokát díszítik.

A kiállítás sokszínűségében számos művészeti ág egyesül egy közös cél, a színpadi látvány érdekében. A kiállítás kurátora, *Turnai Tímea* hatalmas munkát végzett. A kiállítás alatt az érdeklődők számos rendezvényen személyesen is találkozhattak az egyes szakmák alkotóival. Sajnos egyes mesterségek lassan eltűnnek, a díz-

letfestők gyönyörű munkái helyett ma a vetítés veszi át a vezető szerepet. A régi szakemberek, művészek kiöregednek, és egyre nehezebb színházi szabót, cipészt, kalapost, kellékest találni, akik valóban mesterei szakmájuknak. A kiállítás és a rendezvénysorozat célja éppen az volt, hogy felhívja az érdeklődők – különösen a fiatalok – figyelmét erre a varázslatos világra.

A kiállítás szervezője a Magyar Művészeti Akadémia Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozata volt.

KÁRPÁTI IMRE

► *Turnai Tímea*

Gábor Miklós rajzai a Várnegyed Galériában

Hamlet rajzol címmel nyílt kiállítás a Várnegyed Galériában *Gábor Miklós* Kossuth-díjas szín-

művész rajzaiból. Lehetett volna festő, grafikus, de színész lett. A rajzolás azonban, belső kény-

szerből vagy kedvtelésből, vagy „csak úgy”, de soha nem hagyta abba. Mindent lerajzolt, amit a környezetében látott.

A színház hozzátartozott kedves témái közé. Színészrajzainak többsége szerepeikben ábrázolja a művészeket, így egy-egy előadáshoz készült jelmez is megfigyelhető alkotásain. Ezen a rajzokon nemcsak a színészek láthatók, hanem az is, ami a színészi alakítások mögött van, ami a színpadon nem látható. Azokat a pillanatokat örökíti meg, ahogy a színész készül a szerepére, a színpadra, a jelenetre. Ezek a rajzok a színház visszfényei, a színházi előadást és a színészt is túlélő alkotások. Színészportréi sorába beletartoznak különös őszinteségű önarcképei. Szerepeit tanulva rajzolta önmagát, így készült az alakításra. Sok színészi problémát a festészet felől közelített meg. A kiállításon láthatók a színészi pályájának csúcspontjáról, *Hamlet* szerepéről készített rajzai is.

KÁRPÁTI IMRE

► *Gábor Miklós*: *Színpadi díszlet és portrék*